

CAMERA FILM præsenterer

MELLEM LINJERNE
Af OLIVIER ASSAYAS



Danmarkspremiere den 22. august

Kort synopsis

Den franske auteur Olivier Assayas, der senest var aktuel med det metafysiske drama 'Personal Shopper' (2016), vender tilbage til Paris med en subtil og potent komedie fra den franske kulturintelligentsia. Den distingverede forlagsredaktør Alain (Guillaume Canet) er gift med skuespillerinden Selena (Juliette Binoche), der nyder succes som hovedrolleindehaver i en populær tv-serie. Den ikke længere voldsomt succesfulde forfatter Léonard Spiegel (Vincent Macaigne) turnerer med sine åbenlyst selvbiografiske nøgleromaner, der ikke skåner nogen. Hans kæreste, den idealistiske Valérie (Nora Hamzawi), har travlt med at slukke ildebrande for venstrefløjspolitikerens David. Alain har netop ansat den unge, fremadstormende Laure (Christa Thérêt) til at forestå forlagets vej ind i den digitaliserede medievirkelighed - og ender selvfølgelig i seng med hende. Hustruen Selena har selv gang i en mangeårig udenomsægteskabelig affære med Léonard.

'Mellem linjerne' er flydende og elegant i sin fremstilling af kulturelitens mange meninger, men stødene rammer nok så hårdt i Assayas' sublimt turnerede angreb på og forsvar for udviklingen. Filmen var i hovedkonkurrencen i Venedig sidste år.

Kontrasternes arena

Et af hovedtemaerne i 'Mellem linjerne' er den vaklende balance mellem tradition og fornyelse - mellem den gamle og den nye verden. Forlagsbranchen er truet, da ingen læser litteratur i bogform og hellere indtager holdninger på blogs end fra de traditionelle kritikere. Forlagsredaktøren Alain, der med sit kortklippede, gråsprængte hår ligner arketyper på en fransk intellektuel, er splittet mellem gerne at ville fremskridtet og en opretholdelse af gamle dannelsesdyder. Mødet med den langt mere kynisk beregnende Laure, der med resolut overgivelse fæstner total tillid til internetalgoritmernes profetier, udfordrer hans verdensbillede. Hvem har brug for anmeldere, når forlaget kan lure folks forbrugsvaner digitalt og dermed snedigt forudse, hvad de vil købe? Hvem siger, at intellektuel kritik nødvendigvis er bedre end en databeregnet kalkule?

Assayas har komponeret 'Mellem linjerne' som en lind strøm af møder mellem mennesker, og alle disse rendezvous'er bobler af ord og meninger. En forfatter konstaterer, at han er langt mere i kontakt med sine læsere, efter at han er begyndt at blogge, og at mange flere læser hans tekster i digital form end på tryk. Alain læser manuskripter i sengen på sin iPad, men er ikke klar til at erklære papiret passé. Det er til gengæld forlagsdirektøren, der efter at have indset at unge mennesker kun læser på deres smartphones, ser sig fristet af et tilbud fra en digitalentreprenør om at sælge gesjæften.

Der er ingen rigtig eller forkert holdning hos Assayas, der gennem sine både elskelige og fejlbarlige figurer viser, hvor forviklede tingene er. På den ene side hudfletter han snobberiets hykleri, som når Selena angriber Léonard, fordi han i sin nye roman har lagt et røgslør over deres affære ved at skrive, at han fik et blowjob til Michael Haneke's 'Det hvide bånd' - når det i virkeligheden var den seneste 'Star Wars'-film. På den anden side stiller han gennem Laure skarpt på, hvordan verden ville se ud, hvis alt bare var kalkuleret form blottet for indhold.

Det er også det kompleks, Selena kæmper med som skuespillerinde. Hun spiller med i den rasende populære tv-serie 'Collusion', der skal i gang med sin fjerde sæson. Alle ser den og er fuldkommen *booked*, men Selena kvier sig ved rollen som politikvinde, som hun konsekvent omtaler som en 'krisehåndteringsspecialist' for at opskrive rollen. Samtidig er hun populær som aldrig før, og folk genkender hende på gaden. Det er ikke som at spille Lars Noren på Odéon, som hun konstaterer.

Det der ikke bliver sagt

Det er ellers ikke fordi, der er tavshed i 'Mellem linjerne'. Tværtimod lader Assayas munden gå på sine personer i ét væk. De sludrer, diskuterer og mundhugges, mens de spiser, ryger og drikker vin. Men

selvom de konsekvent taler, er der stadig meget, der forbliver usagt eller kun antydes mellem linjerne. Selenas fortæller sin instruktør, at hun tror, Alain er hende utro, men hun nægter at konfrontere ham, for tænk, hvis hun har ret. Det har (eller får) hun, da han ender i sengen med den smukke Laure. Men tyv tror bekendt, at hver mand stjæler, og Selenas mangeårige affære med Léonard holdes også i det skjulte - men antydes mere end rigeligt i hans nye romanmanuskript, som Alain forbarmer sig over og udgiver trods indledningsvise forbehold.

For den usikre og umodne Léonard, som Assayas lader spankulere rundt i en forvasket Kurt Cobain-t-shirt, er det umuligt ikke at bruge løs af hovedstolen i sin litteratur. I roman efter roman præsenterer han en parade af mere eller mindre slørede personlige affærer fra virkeligheden. Da Selenas endelig bryder med Léonard er hendes største bekymring da også, hvorvidt han kan finde på at bruge deres hemmelige forhold som motor i endnu en roman. Léonard kryber selv til korset og fortæller Valérie, at han har været hende utro, hvilket mildt talt ikke overrasker hende.

Dobbelte liv

I 'Mellem linjerne' er det et af Assayas' helt store spørgsmål, hvordan vi skal betragte samfundet i en virkelighed, hvor sandheden er relativ. Laure beskriver sågar med ungdommens konfronterende stålfasthed samfundet som værende 'post-sandt', fordi internettets *fake news* siver ind som nyheder på lige fod med faktabaseret journalistik. Laure fælder ingen dom over udviklingen, men accepterer den blot som en uundgåelig konsekvens af den digitalisering, hun heller ikke har nogen intentioner om at ændre. Alain forsøger på den anden side stædigt at holde fast i de gamle traditioner uden egentlig at have en plan for, hvordan han skal opnå succes, når verden nu engang er, som den er.

Samtidig nyder alle figurer i 'Mellem linjerne' godt af samtidens lemfældige forhold til sandheden. I den 'post-sande' verden lader handlingerne nemlig ikke rigtig til at have ydre konsekvenser, så personerne kan frit fortsætte deres udenomsægteskabelige affærer, selvom de for længst er blevet afsløret i det skjulte. Det er som om, de hver især spiller forskellige versioner af sig selv (hvilket resonerer med den franske originaltitel, 'Doubles vies'), som passer til de situationer, livet sætter dem i.

Maskespil er der nok af, og selv når personerne indbyrdes er tæt på at afsløre hinanden (som da Alain går til stålet i forhold til Léonards explicitte litterære beskrivelse af affæren med Selenas) fører det ikke noget med sig. Da samtalen falder på den kommende indspilning af Léonards seneste roman på lydbog og det kommer frem, at (virkelighedens) Juliette Binoche er i spil som indtaler, er dobbeltspillet totalt.

Mod slutningen af 'Mellem linjerne' mødes Alain, Selenas, Valérie og Léonard til frokost i et sommerhus ved havet. Alt ånder fred og fordragelighed, selvom der mellem de fire er indtil flere skeletter i skabene. Skeletter, som de skal gøre sig umage for ikke at få øje på gennem det spejl, Assayas både kynisk og kærligt sætter op lige foran dem - og foran tilskueren.

Instruktørfilmografi

Mellem linjerne	2018
Personal Shopper	2016
Skyerne over Sils Maria	2014
Efter revolutionen	2012
Sommertid	2008
Boarding Gate	2007
Clean	2004
Demonlover	2002
Les destinées	2000
Late August, Early September	1998
Irma Vep	1996
Cold Water	1994
A New Life	1993
Paris Awakens	1991
Winter's Child	1989
Disorder	1986

Credits

Alain Danielson	Guillaume Canet
Selena	Juliette Binoche
Léonard Spiegel	Vincent Macaigne
Valérie	Nora Hamzawi
Laure	Christa Thérét

Klip	Simon Jacquet
Kamera	Yorick Le Saux
Lyd	Aude Baudasse
Producer	Charles Gillibert
Manuskript	Olivier Assayas
Instruktion	Olivier Assayas

Længde	108 minutter
Land/år	Frankrig/2018
Originaltitel	Doubles vies (Non-fiction)